

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і садово-
паркового господарства

проф. Р.Д. Василюшин

« 19 » 05 2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну

Протокол № 12 від 5.05.2023р.

завідувач кафедри ЛА та ФД

проф. О.В. Колесніченко

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП О. В. Піхало

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТУРА

спеціальність: 206 – Садово-паркове господарство

освітня програма Садово-паркове господарство

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробники: доцент, кандидат біологічних наук, доцент Сидоренко І.О.

доцент, кандидат с.-г. наук Міндер В.В.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Ландшафтна архітектура»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	240	
Кількість кредитів ECTS	8	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	Проектні пропозиції щодо створення паркової території	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання		
	денна форма навчання	денна форма навчання скорочений термін
Рік підготовки	3-4	1-2
Семестр	5-6	2-4
Лекційні заняття	30 год.	30 год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	- год.
Лабораторні заняття	30 год.	30 год.
Самостійна робота	180 год.	180 год.
Індивідуальні завдання	– год.	– год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	4 год.	4 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

У межах дисципліни вивчаються історичні, природні та соціальні аспекти формування садово-паркових об'єктів. Наводиться історичний огляд розвитку садово-паркових стилів та їх вплив на сучасні тенденції розвитку ландшафтної архітектури. Проводиться аналіз основних композиційних прийомів, що застосовуються у проектуванні. Розглядається роль природних і штучних компонентів у побудові садово-паркових композицій, а також застосування елементів, що формують функціональні та стильові ознаки садово-паркового середовища. Розглядаються теоретичні основи і практичні методи перетворення ландшафту, зокрема архітектурно-планувальна та об'ємно-просторова система формування паркового простору.

Мета курсу. Теоретична і практична підготовка фахівців садово-паркового господарства до розробки проектних рішень ландшафтних об'єктів різного функціонального спрямування.

Завдання дисципліни. Підготовка студентів до творчого переосмислення проектування ландшафтних об'єктів в різні історичні часи включно з аналізом сучасних тенденцій для

подальшого використання набутих знань при проектуванні садово-паркових об'єктів з врахуванням містобудівельних та ландшафтних особливостей територій відведених під проектування.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

ФК14. Здатність аналізувати сприйняття об'єкту в природному тривимірному просторі, розвивати просторову уяву, творче конструктивне мислення на основі базових знань з образотворчого мистецтва, основ композиції, скетчингу, комп'ютерного проектування та графіки у розробці концепції та проектуванні ландшафтних об'єктів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

ПРН13. Результативно працювати у колективі.

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН17. Оцінювати потенціал і виявляти перспективи подальшого розвитку ландшафтних об'єктів, моделювати та візуалізувати ландшафтний простір на основі законів композиції із використанням ландшафтної графіки та сучасних спеціалізованих комп'ютерних програм.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання;
- скороченого терміну денної форми навчання

Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу

Тема лекційного заняття 1.1. Вступ. Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів (Стародавній Єгипет). Термін „ландшафтна архітектура”. Організація просторового середовища для життя людського суспільства. Соціальне значення ландшафтної архітектури. Естетична організація середовища. Поняття стилю в ландшафтній архітектурі. Історія формування садово-паркових стилів та їх вплив на сучасні тенденції розвитку ландшафтної архітектури. Особливості формування Єгипетських садів.

Тема лекційного заняття 1.2. Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Близького Сходу. Сади Асирії та Вавилону. Зіккурати. Мисливські парки. Персія. Будівництво великих парків „Парадизів”.

Тема лекційного заняття 1.3. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції. Історія давньогрецької художньої культури її 4 періоди. Перші громадські та філософські сади, приватні садиби утилітарного призначення.

Тема лекційного заняття 1.4. Садово-паркове мистецтво та Стародавнього Риму. Два періоди історії Давнього Риму. Сади римських вілл. Вілла Плінія Молодшого та вілла Адріана в Тібурі. Топіарне мистецтво.

Тема лекційного заняття 1.5. Сади та парки Китаю. Імператорські сади, сади храмів та сади при житлових будинках. Зв'язок садів з плануванням міста (Пекін). Парки Іхеюань, Бейхай та ін.

Тема лекційного заняття 1.6. Сади Японії, їх типи та основні риси. Садово-паркові ансамблі Японії. Символізм в японських садах. Сад Риандзі в Кіото. Вплив японських садів на садово-паркове мистецтво Європи в минулому та на сучасному етапі. Ікебана. Бонсай.

Змістовий модуль 2.

Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів

Тема лекційного заняття 2.1. Сади та парки епохи Середньовіччя. Середньовічна культура (IV - XIV ст.) - три основні стильові періоди. Монастирські сади. Сади замків і розважальні гаї. Символіка в середньовічних садах.

Тема лекційного заняття 2.2. Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи. Міські та замські вілли. Сад Медичі в Римі. Сади Боболі у Флоренції Сади вілл Капраролла, Ланте, д'Есте. Особливості використання компонентів ландшафту: рельєф, вода, рослинність. Основні художні прийоми бароко в Італії.

Тема лекційного заняття 2.3. Садово-паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра. Ансамблі Во ле Віконт, Версаль. Формування центру Парижу. Значення робіт А. Ленотра для ландшафтної архітектури і містобудування.

Тема лекційного заняття 2.4. Пейзажні парки Англії XVIII-XIX ст. Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна. Природне включення композицій у ландшафт. Далекі перспективи, пейзажні картини, видові точки.

Тема лекційного заняття 2.5. Парки України. Тростянець, Софіївка, Олександрія, Алушка, Оранієнбаум, Павлівськ, Гатчина. Сучасне паркове будівництво на Україні: ПК та В, меморіальні парки, лісопарки. Створення систем зелених зон міст.

Тема лекційного заняття 2.6. Еклектизм та модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст. Хемфрі Рептон. Творчість Д. К. Лудана. Садовий

стиль. Перші спроби міського озеленення. Публічні сади і парки (Гайд-парк, Мальмезонські сади).

Тема лекційного заняття 2.7. Модернізм в садово-арковому будівництві Європи. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури. Архітектурно-ландшафтна індивідуалізація паркових територій. Розширення номенклатури паркових споруд.

Змістовий модуль 3.

Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції

Тема лекційного заняття 3.1. Соціальні фактори в садово-парковому будівництві. Типологія паркових територій. Основні види рекреаційної діяльності: пасивний відпочинок; споглядання природних цінностей; фізичні заняття; споживання культурних цінностей і розваг; аматорські заняття. Класифікація паркових територій за ландшафтно-планувальною, містобудівельною ознакою, за розміром та функціональною спеціалізацією.

Тема лекційного заняття 3.2. Основні етапи у проектуванні ландшафтних об'єктів. Екологічний аспект проектування. Завдання на проектування. Склад і зміст проектної документації. Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.

Тема лекційного заняття 3.3. Типи функціонального зонування паркових територій. Основні зони паркових територій. Функціональне зонування в залежності від природно-ландшафтної та містобудівельної ситуації. Характеристика основних зон паркових територій різного функціонального призначення.

Тема лекційного заняття 3.4. Сценарій та система формування паркового простору. Архітектурно-планувальна композиція ландшафтних об'єктів. Система паркових доріг та майданчиків. Роль площинної та об'ємної композиції при побудові паркового простору. Основні елементи побудови паркового ландшафту.

Тема лекційного заняття 3.5. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції. Пропорції. Контраст, нюанс, тотожність. Колористичні закономірності. Масштабність. Домінанти і акценти садово-паркової композиції. Сукупність елементів парку що утворюють композицію об'ємних форм.

Тема лекційного заняття 3.6. Особливості зорового сприйняття. Закономірності сприйняття абсолютних величин. Естетичні закономірності формування ландшафту та ідейно-художній задум паркової композиції. Час огляду, площа огляду пейзажу.

Змістовий модуль 4.

Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції

Тема лекційного заняття 4.1. Архітектурно-просторова структура паркової території. Архітектурні, малі архітектурні форми, споруди та обладнання в садово-парковому ландшафті. Формування архітектурно-просторової структури паркової території. Композиційні вузли, домінанти, акценти, фокуси в парковій території. Вплив архітектурних елементів на виявлення співрозмірності та масштабності в композиційних паркових побудовах. Споруди та обладнання в парковій території.

Тема лекційного заняття 4.2. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури. Рельєф, вода, клімат, рослинність та тваринний світ. Композиція пейзажних картин. Особливості сприйняття паркових пейзажів. Повітряна та лінійна перспектива. Світло і тінь в ландшафті.

Тема лекційного заняття 4.3. Вплив рельєфу на формування паркових територій. Формування паркових територій на основі складних, рівнинних та порушених форм рельєфу. Особливості зонування, побудови планувальної та об'ємно-просторової композиції ландшафтних об'єктів на різних типах рельєфу.

Тема лекційного заняття 4.4. Водойми та водні устрої у формуванні композиції паркової території. Використання динамічних і статичних властивостей води в формуванні ландшафтної композиції. Класифікація водних устроїв. Особливості формування рослинних композицій в зоні впливу водойм.

Тема лекційного заняття 4.5. Композиція насаджень на території садово-паркового об'єкту. Типи паркових насаджень. Декоративні властивості і підбір асортименту рослин. Основні принципи підбору рослин в композицію.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						денна форма скор.т.н.					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лек	п	лаб	інд	с.р.		лек	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу												
Тема 1.1. Вступ. Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів (Стародавній Єгипет).		3		2		8		3		2		8
Тема 1.2. Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Близького Сходу.		4		1		6		4		1		6
Тема 1.3. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції		2		1		6		2		1		6
Тема 1.4. Садово-паркове мистецтво Стародавнього Риму.		2		1		6		2		1		6
Тема 1.5. Сади та парки Китаю.		2		1		6		2		1		6

Тема 1.6.Сади Японії, їх типи та основні риси.		2		1		6		2		1		6
Разом за змістовим модулем 1	60	15		7		38	60	15		7		38
Змістовий модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів												
Тема 2.1.Сади та парки епохи Середньовіччя.		2		1		5		2		1		5
Тема 2.2. Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи.		2		1		5		2		1		5
Тема 2.3. Садово- паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра. Ансамблі Во ле Віконт, Версаль. Формування центру Парижу.		2		1		5		2		1		5
Тема 2.4. Особливості пейзажних парків Англії та країн західної Європи Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна.		2		1		5		2		1		5
Тема 2.5. Романтичні парки Парки України.		2		1		5		2		1		5
Тема 2.6. Еклектизм модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст.		2		1		5		2		1		5

Тема 2.7. Модернізм в садово- арковому будівництві Європи. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури.		3		2		7		3		2		7
Разом за змістовим модулем 2	60	15		8		37	60	15		8		37
Усього годин за 6 сем.	120	30		15		75	120	30		15		75
Змістовий модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції												
Тема 3.1. Соціальні фактори в садово- парковому будівництві. Типологія паркових територій.		3		2		3		3		2		3
Тема 3.2. Основні етапи у проектуванні ландшафтних об'єктів. Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.		4		2		4		4		2		4
Тема 3.3. Типи функціонального зонування паркових територій в залежності від природно- ландшафтної та містобудівельної ситуації. Характеристика основних зон паркових територій різного функціонального призначення.		4		4		4		4		4		4

Тема 3.4. Сценарій та система формування паркового простору. Архітектурно-планувальна композиція ландшафтних об'єктів. Система паркових доріг та майданчиків.		4		2		4		4		2		4
Тема 3.5. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції. Масштабність. Домінанти і акценти садово-паркової композиції.		4		2		4		4		2		4
Тема 3.6. Особливості зорового сприйняття. Закономірності сприйняття абсолютних величин, естетичні закономірності формування та ідейно-художній задум паркової композиції.		4		2		4		4		2		4
Разом за змістовим модулем 3	60	23		14		23	60	23		14		23
Змістовий модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції.												
Тема 4.1. Архітектурно-просторова структура паркової території. Архітектурні, малі архітектурні форми, споруди і обладнання в садово-парковому ландшафті.		4		2		4		2		2		4

<p>Тема 4.2. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтно-архітектури. Композиція пейзажних картин. Особливості сприйняття паркових пейзажів. Повітряна та лінійна перспектива. Світло і тінь в ландшафті</p>		4		2		4		2		2		4
<p>Тема 4.3. Формування паркових територій на основі складних, рівнинних та порушених форм рельєфу (особливості зонування, побудови планувальної та об'ємно-просторової композиції ландшафтних об'єктів).</p>		4		4		4		4		4		4
<p>Тема 4.4. Водойми та водні устрої. Використання динамічних і статичних властивостей води в формуванні ландшафтно-архітектури.</p>		4		2		4		4		2		4

Тема 4.5. Композиція насаджень на території садово-паркового об'єкту. Типи паркових насаджень. Декоративні властивості і підбір асортименту.		4		4		4		4		4		4
Тема 4.6. Колорит у садово-парковій композиції		2		2		2		2		2		2
Разом за змістовим модулем 4	60	22		16		22	60	22		16		22
Усього годин за 6 сем.	120	45		30		45	120	45		30		45
Курсовий проект з «Ландшафтної архітектури»		-	-	-	30	-		-	-	-	30	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми (денна форма навчання)	Кількість годин

Змістовий модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу		
1	Лабораторна робота №1.1. Вивчення розвитку садово-паркових стилів на основі аналізу історичних парків за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
2	Лабораторна робота №1.2. Вивчення історичних парків Близького Сходу за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
3	Лабораторна робота №1.3. Вивчення історичних парків Стародавньої Греції за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
4	Лабораторна робота №1.4. Вивчення історичних парків Стародавнього Риму за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
5	Лабораторна робота №1.5. Вивчення історичних парків Китаю за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
6	Лабораторна робота №1.6. Вивчення історичних парків Японії за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
Змістовий модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів		
7	Лабораторна робота №2.1. Вивчення історичних садів і парків епохи Середньовіччя за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
8	Лабораторна робота №2.2. Вивчення історичних садів і парків епохи Відродження за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
9	Лабораторна робота №2.3. Вивчення садово-паркового мистецтва Франції XVI-XVII ст. за малюнками, гравюрами, фотографіями	1
10	Лабораторна робота №2.4. Особливості пейзажних парків в Західних країнах. Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна.	1
11	Лабораторна робота №2.5. Парки України: Тростянець, Софіївка, Олександрія, Алупка.	1
12	Лабораторна робота №2.6. Еклектизм в садово-парковому будівництві Європи XIX ст.	1
13	Лабораторна робота №2.6. Модернізм в садово-парковому будівництві Європи кінця XIX початку XX ст. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури.	2
Змістовий модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції		
14	Лабораторна робота №3.1. Особливості та основні принципи проектування паркових територій різного функціонального призначення	2
15	Лабораторна робота №3.2. Аналіз вихідних даних. Складання ситуаційного та опорного плану паркової території на основі існуючої містобудівельної ситуації.	4

16	Лабораторна робота №3.3. Зонування паркової території залежно від вихідної ситуації та обраного функціонального призначення	4
17	Лабораторна робота №3.4. Розробка системи дорожньо-стежкової мережі та системи майданчиків на основі аналізу містобудівельної ситуації та зонування території	2
18	Лабораторна робота №3.5. Організація центрального входу паркової території. Особливості побудови Фронтальної композиції	2
Змістовий модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції		
19	Лабораторна робота №4.1. Формування системи орієнтирів в садово-парковому просторі за допомогою МАФ	2
20	Лабораторна робота №4.2. Організація паркової території. Аналіз композиційних зв'язків природних компонентів ландшафту	2
21	Лабораторна робота №4.3. Формування камерного середовища в системі паркової композиції	4
22	Лабораторна робота №4.4. Формування композиції з використанням водних поверхонь та водних пристроїв. Багатопланова перспектива	4
23	Лабораторна робота №4.5. Формування композиції паркових насаджень. Система закритих і відкритих просторів території. Підбір асортименту рослин за екологічними та декоративними особливостями	4

Індивідуальні завдання

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ

На тему: «Проектні пропозиції щодо створення паркової території.....»

Робота над курсовим проектом складається з наступних етапів: передпроектне вивчення території об'єкту проектування, робота над графічною частиною, написання пояснювальної записки.

Передпроектне вивчення території об'єкту проектування:

- вивчення завдання і ситуаційного плану, містобудівельний аналіз території, складання опорного плану території;
- фотофіксація об'єкту;
- аналіз інформаційних джерел за тематикою індивідуального завдання на проектування паркової території певного типу;
- аналіз природних та мікрокліматичних факторів;
- інженерна геологія, гідрологія, пластика;
- санітарно-гігієнічні фактори;
- сценарій паркового ландшафту, особливості його сприйняття; формування паркового пейзажу, елементи паркового комплексу (входи основні та допоміжні, головна алея,

кільцева та між зонні алеї, другорядні паркові доріжки та стежки, місця сполучення кількох паркових доріг, майданчики різного функціонального призначення, галявини та партери, архітектурні паркові споруди, масиви, гаї, декоративні чисті та змішані групи рослин, солітери, квіткові паркові композиції, живі огорожі, елементи благоустрою;

- модель парку конкретного функціонального призначення (розробляється на основі проблемної літератури та проектного завдання) Ескіз-ідея.

Склад графічної частини:

- складання ситуаційного плану території об'єкту проектування;
- складання опорного плану території об'єкту проектування;
- ескіз-ідея формування паркової території (формат А1, А0)
- виконання генерального плану в туші з акварельною відмивкою (формат А1, А0).

Склад пояснювальної записки виконується до розроблених студентом проектних пропозицій на стандартних листах. Пояснювальна записка включає:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ОБРАНОЮ ТЕМАТИКОЮ ПРОЕКТУВАННЯ

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ.

- 2.1. Місцезорозташування об'єкту проектування.
- 2.2. Кліматичні умови району досліджень.

РОЗДІЛ 3. ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ.

- 3.1. Функціональне зонування території об'єкту.
- 3.2. Планувальна організація території об'єкту.
- 3.3. Об'ємно-просторове рішення території об'єкту.
  - 3.3.1. Водойми та водні устрої на території об'єкту.
  - 3.3.2. Композиція рослинності на території об'єкту.

РОЗДІЛ 4. КОМПОЗИЦІЙНІ ПРИЙОМИ ДЕКОРАТИВНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТУ.

- 4.1. Декоративні рослинні композиції на території об'єкту.
  - 4.1.1. Декоративні композиції деревних рослин.
  - 4.1.2. Квітникове оформлення території об'єкту.
- 4.2. Використання малих архітектурних форм в композиції об'єкту проектування.
  - 4.2.1. МАФ функціонального призначення.
  - 4.2.2. МАФ художньо-декоративного призначення.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка концептуальної ідеї моделі історичного парку	38
2	Створення моделі історичного парку	37
3	Аналіз особливостей і принципів проектування паркових територій різного функціонального призначення	3
4	Оформлення креслення ситуаційного плану території за темою лабораторної роботи	4
5	Оформлення креслення план-схеми зонування території	4
6	Оформлення креслень ескізів дорожньої розв'язки входу паркової території	4
7	Обґрунтування проектних рішень з організації дорожньої розв'язки паркової території	4
8	Обґрунтування проектних рішень та оформлення креслень з організації головного входу паркової території	4
9	Обґрунтування проектних рішень та оформлення креслень з організації центральної площі паркової території	4
10	Обґрунтування проектних рішень та оформлення креслень ескізів	4

	прогулянкової зони паркової території	
11	Організація зони індивідуального відпочинку паркової території	4
12	Обґрунтування проектних рішень та з організації зони індивідуального відпочинку паркової території	4
13	Обґрунтування проектних рішень щодо з підбору асортименту рослин для різних типів насаджень паркової території	4
14	Обґрунтування колористики паркових елементів	2

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Ландшафтна архітектура – мета, задачі та проблеми на сучасному етапі.
2. Зв'язок ландшафтної архітектури з іншими науками.
3. Соціальні та функціональні задачі ландшафтної архітектури.
4. Сади стародавнього Єгипту.
5. Сади та парки Ассирії й Вавилону.
6. Сади та парки Персії.
7. Сади та парки Індії.
8. Садово-паркове мистецтво стародавньої Греції.
9. Садово-паркове мистецтво стародавнього Риму. Сади римських вілл.
10. Сади та парки Китаю.
11. Сади Японії.
12. Сади епохи Середньовіччя.
13. Сади епохи Відродження в Італії.
14. Садово-паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст.
15. Значення творчості Андре Ленотра для ландшафтної архітектури й містобудування.
16. Особливості пейзажних парків Західної Європи.
17. Парки Росії: Павлівськ, Петродворець, Архангельське, Вороново.
18. Парки України: Тростянець, Олександрія, Софіївка, Алупка.
19. Тенденції сучасного світового паркобудівництва.
20. Стиль у ландшафтній архітектурі.
21. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури.
22. Оцінка ландшафтів і пейзажів по основним показникам.
23. Натурне обстеження об'єкту.
24. Додаткові зведення при натурному обстеженні об'єкту.
25. Інвентаризація зелених насаджень.
26. Опорний план території.
27. Генеральний план території проєктованого об'єкту.
28. Формування паркового простору.
29. Об'ємно-просторова та планувальна структура паркового простору.
30. Організація дорожньо-стежкової мережі на садово-паркових об'єктах.
31. Співвідношення об'ємних форм ландшафтної композиції.
32. Поняття пропорції та пропорціонування в композиції
33. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції.
34. Фронтальна композиція.
35. Об'ємна і об'ємно-просторова композиція.
36. Глибинно-просторова композиція садово-паркового об'єкту.
37. Передній, середній і дальній плани ландшафтної композиції.
38. Особливості побудови пейзажних картин. Рами, куліси, композиційний фокус.
39. Контраст, нюанс, рівність в композиції.
40. Поняття масштабності композиції.
41. Поняття ритму в парковій композиції.
42. Поняття єдності і рівноваги в композиції.
43. Симетрія й асиметрія в ландшафтній композиції.
44. Видові точки, вісти в парковому ландшафті.
45. Домінанта, акцент у парковій композиції.
46. Значення силуету для побудови ландшафтного об'єкту.

47. Особливості зорового сприйняття ландшафту.
48. Межі зорового сприйняття ландшафту.
49. Співвідношення відкритих напіввідкритих і закритих просторів в залежності від природного зонування територій.
50. Співвідношення відкритих і закритих просторів у залежності від функціонального типу парку.
51. Особливості сприйняття пейзажу залежно від швидкості руху глядача.
52. Закономірності сприйняття глядачем абсолютних розмірів на садово-паркових об'єктах.
53. Сценарій парку. Використання видових точок й акцентів.
54. Організація дорожньо-стежкової мережі на садово-паркових об'єктах.
55. Класифікація ландшафтних об'єктів за ієрархічними рівнями та видами приналежності.
56. Класифікація ландшафтних об'єктів за ландшафтно-генетичними ознаками та розмірами.
57. Класифікація ландшафтних об'єктів за демографічними ознаками та за видами діяльності.
58. Типи функціонального зонування парків культури та відпочинку.
59. Зонування території та особливості планувальної структури в культурно-розважальних парках.
60. Зонування території та особливості планувальної структури в культурно-пізнавальних парках.
61. Зонування території та особливості планувальної структури в естетико-декоративних парках.
62. Зонування території та особливості планувальної структури в спортивних парках.
63. Зонування території та особливості планувальної структури в парках специфічного контингенту відвідувачів.
64. Особливості зонування території в багатофункціональних парках.
65. Композиційні прийоми влаштування водойм на території парків.
66. Природні водойми як паркоутворюючий фактор.
67. Штучні водойми в композиції парків.
68. Статика й динаміка водних об'єктів у композиції парку.
69. Рельєф як природний компонент садово-паркової композиції.
70. Створення парків на складному рельєфі.
71. Особливості планувальної структури парків на горі.
72. Особливості планувальної структури парків на схилах.
73. Особливості планувальної структури парків, розташованих в долинах і каньйонах.
74. Особливості планувальної структури парків на яружних територіях.
75. Парки на рівнинних територіях. Мікрорельєф.
76. Формування парків на порушених територіях. Геопластика.
77. Композиція паркової рослинності.
78. Масиви та гаї як елемент композиції паркової рослинності.
79. Групи та солітери як елемент композиції паркової рослинності.
80. Роль рядових посадок у формуванні паркового простору.
81. Газони, партери, квітники у формуванні паркового простору вертикальне озеленення на садово-паркових об'єктах.
82. Архітектоніка дерев і кущів, її використання при створенні паркових угруповань.
83. Фактура й колір у паркових композиціях.
84. Сприйняття кольору в садово-паркових композиціях. Об'єктивні властивості кольору.
85. Світло й тінь у сприйнятті ландшафтних композицій.
86. Композиція малих архітектурних форм на садово-паркових об'єктах.
87. Образ і форма в ландшафтній архітектурі.
88. Декоративна скульптура в ландшафті.

9.Методи навчання

Для засвоєння матеріалу курсу дисципліни «Ландшафтна архітектура» використовувались наступні методи навчання:

– Пояснювально-ілюстративний метод (студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді; сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення; застосовується для передавання значного масиву інформації, викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків).

– Репродуктивний метод (застосування вивченого на основі зразка або правила; діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях). Метод проблемного викладення (використовуючи будь-які джерела й засоби, до викладання матеріалу, ставиться проблема, формулюється пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, демонструється спосіб розв'язання поставленого завдання; студенти стають співучасниками наукового пошуку).

– Частково-пошуковий, або евристичний метод (організація активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок; процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання).

– Дослідницький метод (після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше; методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук).

10.Форми контролю

Протягом семестру: усне опитування, захист лабораторних робіт, оцінка якості виконання графічних робіт, модульне тестування.

Підсумковий контроль: 6,7 семестр – залік, 8 семестр – оцінка якості виконання та захист курсового проекту, екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. Протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

12. Методичне забезпечення

1. Ландшафтна архітектура. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів заочної форми навчання ОС Бакалавр спеціальності 206 - Садово-паркове господарство. Укл. Сидоренко І.О., Міндер В.В. Київ: Наукова столиця, 2020. 68 с.
2. Ландшафтна архітектура. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Укл. Сидоренко І.О. К.:НУБіП України, 2011. 72 с.
3. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Методичні рекомендації до виконання курсового проекту з дисципліни Ландшафтна архітектура для студентів ОС Бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство: [навчальне видання]. Київ: Наукова столиця, 2021. 65 с.
4. Дендропроєктування. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Укл. Пушкар В.В., Сидоренко І.О. К.: НАУ
5. Нарисна геометрія та ландшафтна графіка. Практичні заняття і методичні рекомендації / Укл. Трошкіна О.А., Малюга В.В. К.: НАУ, 2005. 42с.
6. Ландшафтна графіка. Альбом № 1. Взірці умовних позначень для використання креслень з ландшафтного проєктування / Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККіМ, 2001. 26 с.
7. Ландшафтна графіка. Альбом № 2. Графічний аналіз зображень дерев для виконання проєктів з ландшафтного проєктування / Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККіМ, 2001. 32 с.
8. Ландшафтна графіка. Альбом № 3. Зображення інших елементів ландшафту / Укл. Жирнов А.Д. К.:ДАКККіМ, 2001. 38с.

13.Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ: Науковий світ, 2001. 299 с.
2. Жирнов А.Д. Ландшафтна архітектура. Генеза та розвій форм садово-паркового мистецтва. К.: ДАКККіМ, 2001. 142 с.
3. Косаревский И.А. Композиция городского парка. К.: Будівельник, 1977. 140 с.
4. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура. Підручник. Львів, «Новий Світ – 2000», 2017. 521 с.
5. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури. Підручник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2021. 702 с.
6. Starke В. W., Simonds J. O. Landscape architecture. New York: McGraw-Hill Education. 2013. 409 p.

Допоміжні

1. Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста.: Навч. Посібник. К.: ДАКККіМ, 2002 . 60 с.
2. Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура / Под ред. И.Д. Родичкина. К.: Будівельник, 1990. 336 с.
3. Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. Ассортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні. Київ: КОМПРИНТ, 2013. 256 с.
4. Крижановская Н.Я. Основы ландшафтного дизайна. Харьков, Константа, 2002. 214 с
5. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів, Світ, 2005. 183 с
6. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Методика добору деревних рослин для формування паркових насаджень в умовах складного рельєфу: [науково-методичні рекомендації]. К., 2017. 53 с.
7. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Моделирование обрису ландшафту складного рельєфу (на прикладі м. Києва): [науково-методичні рекомендації]. К., 2017. 68 с.
8. Boultс E., Sullivan C. Illustrated history of landscape design. John Wiley & Sons, Inc. 2010. 267 p.

Інформаційні ресурси

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3167> – електронний навчальний курс дисципліни «Ландшафтна архітектура» (заочна форма навчання) на навчальному порталі

eLearn НУБіП України

2. Ландшафтні та рекреаційні території. ДБН Б.2.2-12:2018. ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ. Київ, Мінрегіон, С.57-76.
3. Благоустрій територій. ДБН Б.2.2-5:2011. Київ, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2012. 64 с.
4. ДСТУ Б А.2.4-4:2009. Система проектної документації для будівництва. Основні вимоги до проектної та робочої документації. Національний стандарт України, 2009. 66 с.
5. ДБН А.2.2-3-2004. Проектирование. Состав, порядок оформления, согласования и утверждения проектной документации для строительства. Государственный комитет Украины по строительству и архитектуре, 2004. 61 с.
6. https://www.gardenvisit.com/history_theory – ресурс по історії садово-паркового мистецтва
7. <https://www.britannica.com/art/garden-and-landscape-design/Historical-development> – Історичний розвиток садово-паркового мистецтва
8. <https://www.pinterest.co.uk/> – ресурс для пошуку зображень